

VERSLAG**over de jaarrekening van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart betreffende het begrotingsjaar 2016, vergezeld van de antwoorden van het Agentschap**

(2017/C 417/10)

INLEIDING

1. Het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart (hierna „Agentschap” genoemd ofwel „EASA”), gevestigd te Keulen, werd opgericht bij Verordening (EG) nr. 1592/2002 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, die is ingetrokken bij Verordening (EG) nr. 216/2008 ⁽²⁾. Aan het Agentschap zijn specifieke regelgevende en uitvoerende taken toevertrouwd op het gebied van veiligheid van de luchtvaart.

2. De tabel bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Agentschap ⁽³⁾.

Tabel

De belangrijkste cijfers met betrekking tot het Agentschap

	2015	2016
Begroting (miljoen euro)	185,4	193,4
Totaalaantal personeelsleden per 31 december ⁽¹⁾	779	774

⁽¹⁾ Het personeelsbestand bestaat uit ambtenaren, tijdelijke functionarissen, arbeidscontractanten en gedetacheerde nationale deskundigen.

Bron: Door het Agentschap verstrekte gegevens.

TOELICHTING BIJ DE BETROUWBAARHEIDSVKLAARING

3. De door de Rekenkamer gehanteerde controleaanpak omvat cijferanalyses, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële beheersingsmaatregelen van de toezicht- en controlesystemen van het Agentschap. Hierbij komt nog controle-informatie afkomstig uit het werk van andere controleurs en een analyse van de „management representations”.

OORDEEL

4. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

a) de jaarrekening van het Agentschap, die bestaat uit de financiële staten ⁽⁴⁾ en de verslagen over de uitvoering van de begroting ⁽⁵⁾ betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar, en

b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening,

zoals voorgeschreven door artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

⁽¹⁾ PB L 240 van 7.9.2002, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 79 van 19.3.2008, blz. 1.

⁽³⁾ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het Agentschap is te vinden op zijn website: www.easa.europa.eu

⁽⁴⁾ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁽⁵⁾ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Betrouwbaarheid van de rekeningen*Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen*

5. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Agentschap over het op 31 december 2016 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Agentschap per 31 december 2016, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen**Ontvangsten***Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen*

6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen*Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen*

7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

8. Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van het Agentschap is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Deze verantwoordelijkheid omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en getrouw weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de voorschriften waar ze onder vallen. De leiding van het Agentschap draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

9. Bij het voorbereiden van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van het Agentschap om zijn activiteiten voort te zetten, voor het in voorkomend geval melden van kwesties die verband houden met de bedrijfscontinuïteit en voor het hanteren van het continuïteitsbeginsel.

10. Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over de entiteit.

Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen

11. Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van het Agentschap geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze een invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

12. Een controle houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. De selectie van de procedures is afhankelijk van het oordeel van de controleur, dat een inschatting omvat van de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten. Bij deze risico-inschatting wordt gekeken naar de internebeheersingsmaatregelen met betrekking tot de opstelling en getrouwe weergave van de rekeningen en naar de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen. Een controle houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaglegging en de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

13. Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie ontvangen subsidie en beoordelen wij de procedures van het Agentschap voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

14. Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen, behalve voorschotten op het moment dat deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoonst en het Agentschap dit bewijs accepteert door het afwikkelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

15. Bij de voorbereiding van dit verslag en de betrouwbaarheidsverklaring hebben wij rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van het Agentschap, zoals bepaald in artikel 208, lid 4, van het Financieel Reglement van de EU ⁽⁶⁾.

Andere aangelegenheid

16. Zonder iets af te doen aan haar oordeel vestigt de Rekenkamer de aandacht op het feit dat het Verenigd Koninkrijk (VK) de Europese Raad op 29 maart 2017 in kennis heeft gesteld van zijn besluit om zich terug te trekken uit de Europese Unie. Er zal worden onderhandeld over een akkoord over de voorwaarden voor zijn terugtrekking. De begroting van 2016 van het Agentschap werd voor 70 % gefinancierd met vergoedingen door de luchtvaartsector en voor 30 % met middelen van de Europese Unie. Het is mogelijk dat het besluit van het VK om de EU te verlaten een daling van de ontvangsten van het Bureau tot gevolg zal hebben.

17. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

OPMERKINGEN OVER DE WETTIGHEID EN REGELMATIGHEID VAN DE VERRICHTINGEN

18. Hoewel de door de industrie gefinancierde activiteiten in 2016 resulteerden in een tekort van 7,6 miljoen euro, fluctueren de begrotingsresultaten per jaar ⁽⁷⁾ en het Agentschap heeft een gecumuleerd overschot van 52 miljoen euro afkomstig uit dit soort activiteiten. De oprichtingsverordening van het Agentschap bepaalt dat aan de sector in rekening gebrachte tarieven de kosten van de certificeringsactiviteiten van het Agentschap moeten dekken. Daarin wordt echter niet uitgegaan van een gecumuleerd overschot.

OVERIGE OPMERKINGEN

19. In de periode 2014-2016 gaf het Agentschap 9,4 miljoen euro (4,4 miljoen euro in 2016) van zijn gecumuleerde overschot uit om de renovatiekosten (en verhuiskosten) van 12,4 miljoen euro voor de verhuizing van het Agentschap naar een nieuw gebouw te financieren. De Commissie droeg hiervoor eveneens 3 miljoen euro uit de EU-begroting bij. Deze financieringsdeling tussen industrie- en de Uniebijdragen voldeed aan de standaard kostenverdelingsmethode van het Agentschap en resulteerde in de financiering, grotendeels uit industriebijdragen, van deze werkzaamheden.

⁽⁶⁾ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1).

⁽⁷⁾ In 2014 en 2015 waren er overschotten van respectievelijk 15,3 miljoen en 16,9 miljoen euro.

FOLLOW-UP VAN DE OPMERKINGEN VAN VOORGAANDE JAREN

20. De *bijlage* bevat een overzicht van de corrigerende maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer van voorgaande jaren.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Baudilio TOMÉ MUGURUZA, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 19 september 2017.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner LEHNE

President

BIJLAGE

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Stand van de corrigerende maatregel (Afgerond/Loopt nog/Nog af te handelen/ N.v.t.)
2013	Het Agentschap werd in 2004 operationeel en heeft tot op heden gewerkt op basis van briefwisseling en uitwisselingen met de gastlidstaat. Er is evenwel tussen het Agentschap en die lidstaat geen alomvattende zetelovereenkomst afgesloten. Een dergelijke overeenkomst zou de transparantie bevorderen ten aanzien van de omstandigheden waaronder het Agentschap en zijn personeel opereren.	Afgerond ⁽¹⁾
2015	Het niveau van overgedragen vastgelegde kredieten voor titel II (administratieve uitgaven) was hoog met 4,4 miljoen euro, ofwel 20,2 % (2014: 3,6 miljoen euro, ofwel 22 %) en voor titel III (operationele uitgaven) met 2 miljoen euro, ofwel 32,0 % (2014: 2 miljoen euro, ofwel 38,1 %). Deze overdrachten hebben vooral betrekking op de ontwikkeling van IT-producten die tegen het einde van het jaar waren besteld, alsmede regelgevingsactiviteiten en onderzoeksprojecten die doorlopen tot na 2015.	N.v.t.

⁽¹⁾ Een zetelovereenkomst tussen het Agentschap en de lidstaat werd overeengekomen en werd van kracht per 17 augustus 2017.

ANTWOORD VAN HET AGENTSCHAP

16. EASA neemt kennis van het antwoord van de Rekenkamer. Een werkgroep die speciaal voor deze aangelegenheid in het leven is geroepen, heeft een eerste analyse gemaakt van de potentiële risico's en gevolgen van de Brexit.

20. De oprichtingsverordening en het financieel reglement bevatten bepalingen op grond waarvan betalingen uit de sector als bestemmingsontvangsten worden behandeld. Overschotten of tekorten in verband met activiteiten tegen vergoedingen en rechten worden door het Agentschap derhalve verwerkt in een gecumuleerd overschot. Dit gecumuleerde overschot fluctueert van jaar tot jaar, afhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar. Tussen 2010 en 2015 fluctueerde het overschot of tekort tussen een tekort van 5,9 miljoen euro en een overschot van 16,9 miljoen euro. Dit gecumuleerde overschot (buffer) voorziet in dekking van tekorten en komt neer op zes maanden van continuïteit in de dienstverlening. Het Agentschap is voornemens om zowel het financiële reglement als de voorschriften inzake vergoedingen en rechten te wijzigen om de behandeling van gecumuleerde overschotten beter te formaliseren.

21. Overeenkomstig artikel 88 van het financiële reglement van het Agentschap heeft de voorzitter van zijn raad van bestuur de begrotingsautoriteit (Europees Parlement en de Raad) ingelicht over het project inzake het nieuwe hoofdkwartier van het Agentschap. Op 22 mei 2013 is een uitvoerig verslag verzonden met in het bijzonder de financieringsregeling. Op basis daarvan wordt het volgende opgemerkt:

- het Agentschap heeft gehandeld overeenkomstig de informatie die aan de begrotingsautoriteit is meegedeeld;
 - overeenkomstig artikel 87 van het financiële reglement wordt er jaarlijks mededeling gedaan over het gebouw. De mededelingen worden ieder jaar aan de begrotingsautoriteit gezonden;
 - het Europees Parlement heeft het verslag en financieringsmechanisme goedgekeurd overeenkomstig de financieringsregeling van het Agentschap.
-